

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 27.7.2017 r.
COM(2017) 401 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

CZTERNASTE SPRAWOZDANIE

**PRZEGLĄD ŚRODKÓW OCHRONY HANDLU STOSOWANYCH PRZEZ
PAŃSTWA TRZECIE PRZECIWKO UNII EUROPEJSKIEJ ZA 2016 R.**

{SWD(2017) 277 final}

1. WPROWADZENIE

Instrumenty ochrony handlu składają się z trzech istotnych narzędzi opracowanych specjalnie w tym celu w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO): środków antydumpingowych, antysubsydyjnych i ochronnych.

Środki antydumpingowe i antysubsydyjne¹ mają na celu przeciwdziałanie wystąpieniu istotnej szkody dla przemysłu krajowego (lub zagrożeniu jej wystąpieniem) spowodowanej przez przywóz towarów po cenach dumpingowych lub towarów subsydiowanych, natomiast środki ochronne zapewniają producentom krajowym tymczasowe odciążenie w sytuacji nieprzewidzianego i znacznego wzrostu przywozu. Środki ochronne stosuje się jednakowo wobec przywozu ze wszystkich miejsc pochodzenia (*erga omnes*), podczas gdy środki antydumpingowe i antysubsydyjne mają zastosowanie do konkretnego kraju, a nawet przedsiębiorstwa.

Każdy członek WTO ma prawo do korzystania z systemu instrumentów ochrony handlu w celu przeciwdziałania nieuczciwym praktykom handlowym. Niemniej jednak musi się to odbywać w pełnej zgodzie z zasadami WTO, ponieważ niewłaściwe wykorzystywanie tych instrumentów prowadzi do stosowania bezprawnych i nieuzasadnionych środków protekcjonistycznych, które mają negatywny wpływ na globalną wymianę handlową i rozwój gospodarczy. Sama UE regularnie wykorzystuje instrumenty ochrony handlu (z wyjątkiem środków ochronnych), ale przyjmuje przy tym umiarkowane i wyważone podejście. Standardy UE są w rzeczywistości jeszcze bardziej rygorystyczne niż te zawarte w zasadach WTO i przewidują dodatkowe warunki, które muszą być spełnione przed wprowadzeniem jakichkolwiek środków. Te dodatkowe elementy, zwane „WTO plus”, obejmują na przykład obowiązkowy test interesu Unii, który należy przeprowadzić przed wprowadzeniem jakiegokolwiek środka w celu oceny wpływu wprowadzenia lub niewprowadzenia danego środka na europejską gospodarkę.

Począwszy od 2010 r. obserwuje się znaczny wzrost wykorzystania instrumentów ochrony handlu przez państwa trzecie przeciwko wywozowi z UE. W czasach spowolnienia gospodarczego i stagnacji popytu, zwłaszcza w niektórych sektorach gospodarki, przemysł UE w sposób naturalny poszukuje alternatywnych rynków zbytu dla swojej produkcji, w tym na rynkach eksportowych. Dlatego istotne jest, by te możliwości eksportowe nie były ograniczane przez nieuzasadnione środki ochrony handlu, które nadmiernie ograniczają dostęp do rynków.

UE oczekuje od swoich partnerów handlowych, że również będą postępować zgodnie z obowiązującymi standardami WTO dotyczącymi korzystania z istniejących instrumentów i kontynuuje działania zmierzające do propagowania najlepszych praktyk. Każdego roku Komisja organizuje kompleksowe tygodniowe seminarium na temat instrumentów ochrony handlu dla urzędników organów dochodzeniowych państw trzecich. W szkoleniu zorganizowanym w listopadzie 2016 r. wzięło udział 20 urzędników z 6 różnych państw (Egipt, Japonia, Tajlandia, Tunezja, Turcja i Wietnam) i z sekretariatu WTO. Ponadto w ubiegłym roku miały miejsce dwustronne spotkania w celu wymiany najlepszych praktyk UE

¹ W ramach WTO środki antysubsydyjne określa się mianem cel wyrównawczych.

z urzędnikami odpowiednio z Indonezji, Tajlandii, Chin i Korei, a także nieformalne kontakty z innymi partnerami handlowymi.

W przypadku gdy państwo trzecie wszczyna dochodzenie w zakresie ochrony handlu przeciwko wywozowi z UE, Komisja ma za zadanie podejmować w razie konieczności aktywne działania w celu rozwiązania problemów systemowych wykrytych w trakcie postępowania i w celu zapewnienia przestrzegania zasad WTO. Zadanie to realizuje na przykład w formie informacji na piśmie przesyłanych do organu prowadzącego dochodzenie w państwie trzecim, ale także poprzez regularny udział w przesłuchaniach w celu zagwarantowania, że odbywają się one z poszanowaniem praw i interesów eksporterów UE. Komisja interweniuje również w ramach umów dwustronnych i w kontekście wielostronnym.

W niniejszym sprawozdaniu opisano ogólne tendencje dotyczące działań w zakresie ochrony handlu podejmowanych przez państwa trzecie, które to działania niekorzystnie wpływają lub mogą mieć niekorzystny wpływ na wywóz z UE, a także główne problemy, które stwierdzono oraz rezultaty osiągnięte w 2016 r. Przedstawiono w nim również przegląd tego, co konkretnie Komisja zrobiła w dziedzinie monitorowania państw trzecich, a w załączniku do niego zawarto szczegółową analizę z podziałem na poszczególne kraje i wyczerpujące dane liczbowe.

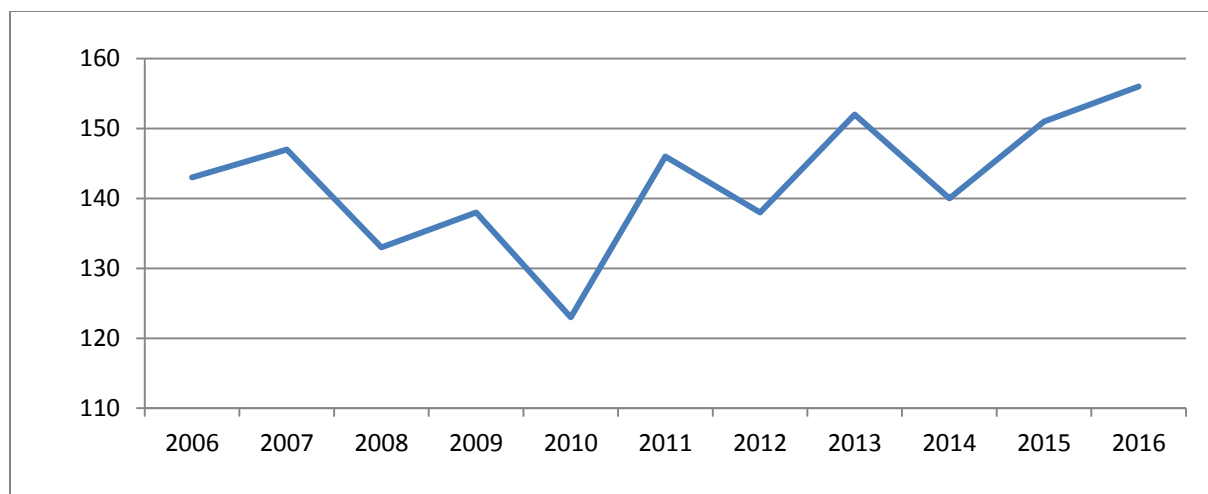
2. OGÓLNE TENDENCJE

2.1. Środki obowiązujące na koniec 2016 r.

Podobnie jak w 2015 r., liczba działań w dziedzinie ochrony handlu podejmowanych przez państwa trzecie wobec przemysłu unijnego w 2016 r. utrzymywała się na wysokim poziomie.

Na koniec 2016 r. obowiązywało 156 środków ochrony handlu wpływających na wywóz z UE, co stanowi wzrost w porównaniu ze 151 pod koniec 2015 r. Jak pokazano na poniższym wykresie, od 2010 r. odnotowano wyraźną tendencję wzrostową w zakresie liczby obowiązujących środków mających wpływ na wywóz z UE, a państwa wciąż prowadzą istotne działania w dziedzinie ochrony handlu.

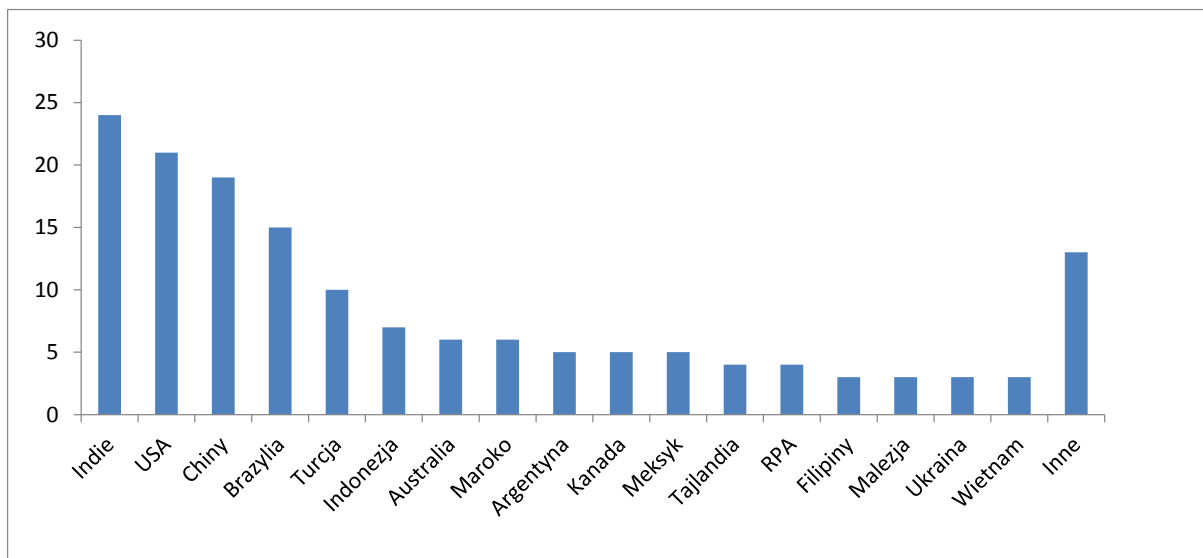
Łączna liczba środków obowiązujących na koniec 2016 r.

Źródło: dane statystyczne WTO i UE

Jak wynika z powyższego wykresu, **Indie** wciąż najbardziej aktywnie korzystają z instrumentów ochrony handlu wobec UE. W sumie pod koniec 2016 r. obowiązywały w tym kraju 24 środki (19 antydumpingowych i 5 ochronnych), co stanowi wzrost o 5 środków w porównaniu z 2015 r. (19). Drugie miejsce zajmują **Stany Zjednoczone**, które stosują obecnie 21 środków, z czego 19 antydumpingowych (o 3 więcej niż w 2015 r.) i 2 antysubsydyjne. **Chiny** utrzymały stałą liczbę środków – 19 (z czego 17 antydumpingowych i 2 ochronne), podobnie jak **Brazylia**, w której obowiązuje 15 środków, z czego wszystkie to środki antydumpingowe.

Środki obowiązujące na koniec 2016 r. w podziale na państwa

Źródło: dane statystyczne WTO i UE

W podziale na rodzaj instrumentu spośród 156 obowiązujących środków² 116 to środki antydumpingowe, 5 to środki antysubsydyjne, a 35 to środki ochronne (należy przypomnieć, że środki ochronne nie są przyjmowane w odniesieniu do poszczególnych krajów, stąd nie wszystkie muszą mieć wpływ na wywóz z UE).

Ze środków ochronnych w 2016 r. korzystały przede wszystkim Indonezja (7), w której obowiązuje największa liczba takich środków, a następnie Indie (5) oraz cztery inne kraje Azji: Malezja, Filipiny, Tajlandia i Wietnam (po 3).

2.2. Nowe dochodzenia wszczęte w 2016 r.

W 2016 r. odnotowano znaczny spadek liczby nowych dochodzeń. Wszystkie państwa trzecie łącznie wszczęły 30 nowych postępowań w sprawach wniesionych przeciwko UE, czyli o 7 mniej niż w roku 2015. Wynika to przede wszystkim z **tendencji spadkowej** w zakresie liczby **nowych dochodzeń w sprawie środków ochronnych**, która spadła z 18 w 2015 r. do 12 w 2016 r. (-6). Liczba dochodzeń antydumpingowych i antysubsydyjnych utrzymała się na względnie stałym poziomie w stosunku do 2015 r., tj. 18 nowych dochodzeń antydumpingowych i brak nowych dochodzeń antysubsydyjnych.

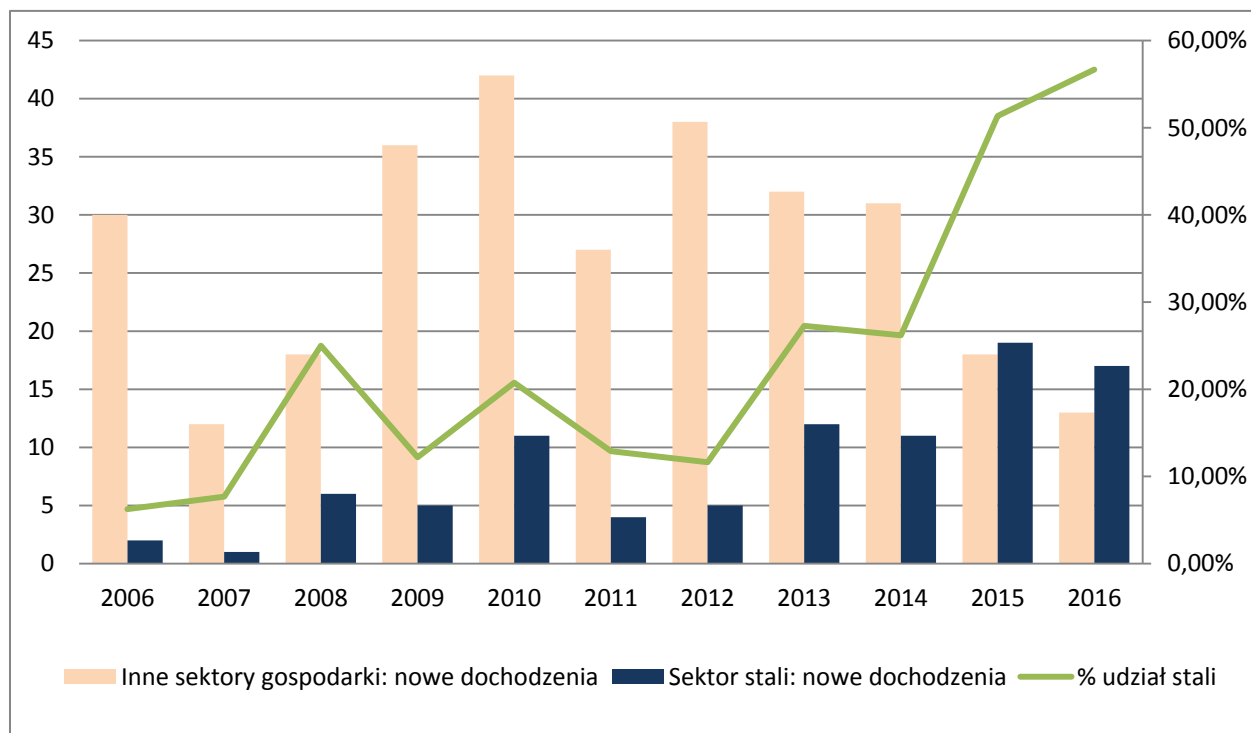
² Szczegółowe informacje dotyczące środków wprowadzonych przez państwa trzecie przeciwko UE są dostępne na stronie internetowej DG TRADE: <http://trade.ec.europa.eu/actions-against-eu-exporters/cases/index.cfm>.

Warto zauważyć, że krajem, w którym wszczęto najwięcej nowych dochodzeń (5, z czego 4 to dochodzenia antydumpingowe) są **Indie**, co świadczy o odwróceniu tendencji spadkowej z 2015 r., kiedy to w tym kraju nie wszczęto żadnego dochodzenia antydumpingowego.

Z punktu widzenia sektorów w 2016 r. utrzymywała się, podobnie jak w 2015 r., tendencja wzrostowa w zakresie liczby nowych dochodzeń wszczętych przez państwa trzecie przeciwko UE **w sektorze stali**. Jak widać na poniższym wykresie, liczba nowych dochodzeń dotyczących stali przekroczyła całkowitą liczbę spraw we wszystkich pozostałych sektorach. I tak w 2016 r. 17 spośród 30 nowych dochodzeń przeciwko UE dotyczyło wyrobów stalowych. Począwszy od 2015 r. przemysł stalowy na świecie często staje się przedmiotem dochodzeń i środków w zakresie ochrony handlu. Wynika to głównie z nadwyżki mocy produkcyjnych i nadprodukcji w Chinach, których efektem są znaczne poziomy wywozu po cenach dumpingowych. Mimo że w przemyśle stalowym w UE nie występuje nadprodukcja, przemysł ten często staje się celem środków ochrony handlu wprowadzanych przez państwa trzecie przeciwko przywozowi stali. Dzieje się tak szczególnie w przypadku środków ochronnych, które stosowane są niezależnie od kraju pochodzenia. Jednakże przemysł UE często również obejmowany jest dochodzeniami antydumpingowymi wszczynanymi przez państwa trzecie, które poza tym dotyczą głównie przywozu wyrobów stalowych po cenach dumpingowych z Azji.

Sama UE również wszczęła pewną liczbę dochodzeń i wprowadziła środki dotyczące przywozu wyrobów stalowych. W celu ścisłego monitorowania rozwoju sytuacji w przemyśle stalowym UE wprowadziła w życie mechanizm „nadzoru nad przywozem stali”, polegający na regularnym monitorowaniu tendencji w przywozie, które grożą spowodowaniem szkody dla producentów stali w UE.

Nowe dochodzenia przeciwko UE w przemyśle stalowym i innych sektorach gospodarki

Źródło: dane statystyczne WTO i UE

2.3. Środki wprowadzone w 2016 r.

W 2016 r. państwa trzecie wprowadziły w sumie 30 nowych środków skierowanych przeciwko wywozowi z UE. Jest to **znacznie mniej** niż w 2015 r. (37), w szczególności jeśli chodzi o liczbę **środków ochronnych**, która spadła z 15 do 10. W tym względzie należy przypomnieć, że Komisja Europejska bardzo aktywnie angażuje się w propagowanie uczciwego korzystania z instrumentów ochrony handlu, w szczególności ze środków ochronnych, przez jej partnerów handlowych

W odniesieniu do środków antydumpingowych i antysubsydyjnych dane liczbowe wskazują na stabilną sytuację. W porównaniu z 2015 r. (21) w ubiegłym roku odnotowano niewielki spadek całkowitej liczby środków antydumpingowych (19), ale niektóre kraje wprowadziły więcej środków niż w 2015 r. Stany Zjednoczone wprowadziły 5 środków antydumpingowych, a Indie 3, podczas gdy w 2015 r. oba państwa wprowadziły tylko po jednym środku. Z drugiej strony w Brazylii wystąpiła odwrotna tendencja – środki antydumpingowe wprowadzono tylko w 1 przypadku, podczas gdy w 2015 wprowadzono je w 8 przypadkach. Podobnie jak w 2015 r., Stany Zjednoczone wprowadziły w zeszłym roku tylko 1 środek antysubsydyjny.

3. KWESTIE POWRACAJĄCE

3.1. Przeciwdziałanie obchodzeniu środków³

W 2016 r. liczba prowadzonych przeciwko UE spraw dotyczących obchodzenia środków w podziale na państwa trzecie utrzymała się na wysokim poziomie. Podobnie jak w 2015 r., w ubiegłym roku odnotowano łącznie 5 spraw dotyczących obchodzenia przepisów: w Turcji obowiązywały 3 środki (2 dotyczące tkanin z Bułgarii i Polski i 1 dotyczący sklejki z Bułgarii, przy czym ten ostatni wprowadzono w październiku), a ponadto wszczęto 1 nowe dochodzenie (zawiasy z Grecji, Hiszpanii i Włoch), a kolejne zostało wszczęte przez Argentynę (papier powleczoney z Finlandii).

Obchodzenie środków odnosi się do nielegalnych praktyk, takich jak przeładunek, niezgodna z prawdą deklaracja pochodzenia produktu, modyfikacja lub montaż produktu, które mają na celu unikanie zapłaty stosownych ceł antydumpingowych lub antysubsydyjnych. W przypadku stwierdzenia obejścia środków można rozszerzyć obowiązujące środki antydumpingowe lub antysubsydyjne na państwo trzecie, które nie podlega tym środkom (ale często jest położone blisko państw, których dane środki dotyczą), w którym prowadzona jest działalność służąca obejściu tych środków, lub też na nieznacznie zmodyfikowany produkt. Ponieważ obecnie w porozumieniach WTO nie istnieją żadne jednolite zasady dotyczące obchodzenia środków i ze względu na fakt, że kwestia ta może stać się problematyczna w sytuacji, gdy środki przeciwdziałające obchodzeniu środków dotkną uczciwych producentów, jest to wrażliwy obszar, który Komisja ściśle monitoruje.

3.2. Prawo do obrony

Kluczowym elementem wszystkich dochodzeń dotyczących instrumentów ochrony handlu jest prawo stron do obrony. To do organów prowadzących dochodzenie należy zapewnienie,

³ W wyszukiwarce na stronie, o której mowa w przypisie 2, nie figurują dochodzenia w sprawie obchodzenia środków, natomiast w załączonych statystykach są one zaliczane do spraw antydumpingowych.

by wiarygodna i jawna dokumentacja została udostępniona do konsultacji. Taka dokumentacja nie powinna zawierać tajemnic handlowych i powinna przedstawiać informacje opracowane w formie wskaźników lub przedziałów, które umożliwią wszystkim stronom uzyskanie pełnego obrazu sytuacji. Niestety w przypadku wielu dochodzeń (w szczególności tych, w których występuje niewielu skarżących lub tylko jeden skarżący) w dokumentacji jawnej nie podaje się prawie żadnych informacji albo takie informacje są po prostu zaczernione. Brak istotnych informacji uniemożliwia stronom zrozumienie okoliczności sprawy i podjęcie obrony. Komisja systematycznie interweniuje w takich przypadkach, żądając większej przejrzystości w trakcie postępowania.

3.3. Szkoda i związek przyczynowy

Dochodzenia powinny prowadzić do wprowadzenia środków wyłącznie w przypadku, gdy ściśle spełnione są warunki obowiązujące w ramach WTO, ale niestety nie zawsze tak się dzieje. W szczególności Komisja często staje w obliczu niewystarczającej analizy, która budzi wątpliwości pod kątem wykazania wyraźnego związku przyczynowego pomiędzy domniemanym przywozem towarów po cenach dumpingowych a szkodą poniesioną przez przemysł krajowy. W przypadku gdy nie da się ustalić związku pomiędzy tymi dwoma zjawiskami, nawet wówczas, gdy stwierdzono wystąpienie szkody, brakuje wystarczających podstaw do wprowadzenia jakichkolwiek środków zgodnie z zasadami WTO. Należy przypomnieć, że może istnieć wiele powodów wystąpienia szkody dla przemysłu krajowego, między innymi: nieefektywne wykorzystanie zdolności produkcyjnych, spadek popytu krajowego czy wzrost cen surowców i energii. Wszelkie szkody wynikające z tego rodzaju innych czynników mogą nie być przypisane przywozowi po cenach dumpingowych i w rezultacie mogą spowodować zerwanie związku przyczynowego. Komisja zwraca szczególną uwagę na analizę szkody i związku przyczynowego w dochodzeniach prowadzonych w państwach trzecich, ponieważ wszelkie środki wprowadzone bez związku przyczynowego wykraczają poza naprawę szkody wyrządzonej przez przywóz po cenach dumpingowych lub przywóz subsydiowany i mogą łatwo przekształcić się w protekcyjnizm.

3.4. Wątpliwe przypadki stosowania środków ochronnych

Jak wyjaśniono powyżej, środki ochronne to instrumenty najbardziej ograniczające handel, jako że mają zastosowanie do wszystkich przywożonych towarów, niezależnie od ich pochodzenia. Z tego względu powinny być one stosowane tylko w bardzo wyjątkowych okolicznościach, w celu zapewnienia tymczasowej ochrony przemysłu krajowego w przypadku nagłego i gwałtownego wzrostu przywozu. Mimo że w 2016 r. wykorzystanie środków ochronnych zaczęło spadać, Komisja nadal systematycznie interweniuje w niemal wszystkich dochodzeniach, gdyż wydaje się, że w wielu z nich nie są przestrzegane rygorystyczne zasady przewidziane w porozumieniu WTO w sprawie środków ochronnych. Wiele dochodzeń dotyczących wprowadzenia środków ochronnych odnosi się do przywozu pochodzącego w rzeczywistości tylko z jednego kraju, co oznacza, że instrumenty antydumpingowe lub antysubsydyjne byłyby bardziej stosowne i zapewniałyby bardziej ukierunkowane podejście do problemu, bez nieuzasadnionego ograniczania dostępu do rynku. W 2016 r. dotyczyło to w szczególności z regionu Azji Południowo-Wschodniej, gdzie

dochodzenia dotyczące wprowadzenia środków ochronnych miały na celu ochronę krajowych rynków stali wobec rosnącego przywozu produktów stalowych głównie z Chin.

4. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA

Chiny – uchylenie środków antydumpingowych w następstwie sprawozdania Organu Apelacyjnego WTO

W dniu 22 sierpnia 2016 r. Chiny zakończyły stosowanie środków antydumpingowych dotyczących niektórych **wysokowydajnych rur bez szwu ze stali nierdzewnej** pochodzących z UE i Japonii. Decyzja ta stanowi realizację wniosków zawartych w sprawozdaniu Organu Apelacyjnego WTO z października 2015 r., w których stwierdzono, że środki antydumpingowe wprowadzone przez Chiny w 2012 r. były niezgodne z zasadami WTO (zob. również pkt 5 poniżej). Sprawa ta stanowi przykład nieuzasadnionych instrumentów ochrony handlu zastosowanych przez Chiny jako działanie odwetowe i niezgodnych z zasadami WTO. Postępowanie to wszczęto w niedługim czasie po dochodzeniu prowadzonym przez UE przeciwko przywozowi stali z Chin. Organ Apelacyjny WTO uznał w szczególności, że chińskie ministerstwo handlu nie dokonało segmentacji analizy wpływu przywozu towarów po cenach dumpingowych na przemysł krajowy Chin, a tym samym nie dopilnowało, by szkoda spowodowana przez inne czynniki nie została przypisana przywozowi po cenach dumpingowych. Stwierdził on również, że zainteresowane strony nie mogły skutecznie wykonywać przysługującego im prawa do obrony.

Australia – zmniejszenie stawek celnych dla producentów eksportujących przetwory z pomidorów

W 2013 r. władze australijskie wszczęły dochodzenie antydumpingowe dotyczące **przetworów z pomidorów** z Włoch (wartość wywozu tego produktu z UE do Australii wynosi 48 mln EUR). Po kilku interwencjach zakończono dochodzenie w sprawie dwóch głównych eksporterów, którzy stanowią około 45 % całkowitego wywozu z UE, ponieważ nie stwierdzono stosowania dumpingu. Cła dla pozostałych współpracujących eksporterów ustalono na stosunkowo niskim poziomie (średnio 4 %).

W 2015 r. Australia wszczęła nowe dochodzenie antydumpingowe w odniesieniu do wspomnianych dwóch producentów eksportujących, wobec których zakończono poprzednie dochodzenie. Pomimo kilku interwencji merytorycznych i politycznych na różnych szczeblach na początku 2016 r. władze australijskie wprowadziły środki w wysokości od 4,5 % do 8,4 %. Środki te opierały się na metodyce, której stosowanie doprowadziło do poważnych problemów systemowych, ponieważ w ramach dochodzenia antydumpingowego pośrednio podważono płatności kategorii zielonej (dozwolone na mocy przepisów WTO). W kwietniu 2016 r., na wniosek przedsiębiorstw i władz włoskich, australijski zespół ds. przeglądu środków antydumpingowych zainicjował przegląd tych środków. Komisja, w porozumieniu z przemysłem, szybko interweniowała w tym postępowaniu, wskazując, że płatności kategorii zielonej w UE nie miały wpływu na ceny nieprzetworzonych pomidorów zakupionych przez wspomnianych dwóch eksporterów. W rezultacie nie powinny więc być stosowane żadne korekty kosztów, które doprowadziły do sztucznie zawyżonych marginesów dumpingu. Argument ten został uznany za zasadny, w związku z czym w dniu 5 stycznia

2017 r. władze australijskie zmniejszyły poziom cła obowiązującego w przypadku przedmiotowych dwóch producentów eksportujących (do 0 % w przypadku jednego z nich i do 4,6 % w przypadku drugiego), przyznając, że zastosowano nieodpowiednią metodę korekty kosztów.

Jednocześnie w maju 2016 r. australijskie organy rozpoczęły przegląd okresowy, którym objęto tylko pozostałych producentów eksportujących, do których środki już miały zastosowanie, w celu zastosowania metody korekty kosztów, którą pierwotnie wykorzystano w przypadku dwóch przedsiębiorstw włoskich, także w celu podniesienia ich marginesów dumpingu. Jednakże w styczniu 2017 r., w następstwie przeglądu metodologicznego, o który wnioskowało wspomnianych dwóch włoskich eksporterów (jak opisano powyżej), australijski Komitet Antydumpingowy dokonał przeglądu swoich wniosków i podjął decyzję o zaprzestaniu stosowania metody korekty kosztów i o zmniejszeniu stawek celnych w odniesieniu do wszystkich eksporterów, których dotyczyło postępowanie.

Brazylia – zakończenie dochodzenia antydumpingowego w sprawie aparatury rentgenowskiej bez wprowadzania środków

W lutym 2017 r. Brazylia zakończyła dochodzenie antydumpingowe przeciwko przywozowi **rentgenowskich urządzeń dentystycznych** z Niemiec (wartość wywozu tego produktu z UE do Brazylii wynosi ok. 5 mln EUR). Mając na uwadze argumenty przedstawione przez Komisję i przemysł (trzy interwencje dotyczące poważnych niedociągnięć w kwestii analizy wielkości przywozu i wpływu na ceny, szkody oraz związku przyczynowego), brazylijski departament ds. środków ochrony handlu (DECOM) wycofał swoje wstępne ustalenia i stwierdził, że przemysł krajowy nie poniósł szkody w wyniku przywozu objętego dochodzeniem.

Turcja – mniej restrykcyjna forma środków ochronnych

Turcja wprowadziła środki ochronne dotyczące przywozu **tapet**, w tym tapet pochodzących z UE (wartość wywozu tego produktu z UE do Turcji wynosi około 13 mln EUR). Komisja interweniowała na różnych szczeblach, w tym podczas posiedzenia Komitetu WTO ds. Środków Ochronnych w Genewie. Po szeroko zakrojonych kontaktach w kwietniu 2017 r. władze tureckie ostatecznie zgodziły się wprowadzić kontyngent taryfowy, który miałby zastosowanie począwszy od sierpnia 2016 r. i znacznie ograniczałby negatywne skutki ekonomiczne dla eksporterów z UE.

Maroko – mniej restrykcyjna forma środków ochronnych

Komisja interweniowała od początku marokańskiego postępowania dotyczącego środków ochronnych w sprawie **papieru w zwojach i ryzach** (wartość wywozu tego produktu z UE do Maroka wynosi około 20 mln EUR). Badanie związku przyczynowego i szkody uznano za nierozstrzygające, a jedyny producent krajowy zdawał się mieć problemy z jakością, dostępną ilością i terminami dostawy. Została zaproponowana malejąca stawka celna ad valorem, ale dzięki wspólnym staraniom Komisji i przemysłu oraz różnym interwencjom doprowadzono do wprowadzenia mniej restrykcyjnych kontyngentów taryfowych dla eksporterów z UE.

Tunezja – niewprowadzenie środków ochronnych w trzech dochodzeniach

Tunezja wszczęła w ostatnich latach trzy dochodzenia w sprawie środków ochronnych: w 2014 r. dotyczące **szklanych butelek i płyt pilśniowych**, a w 2015 r. dotyczące **plytek ceramicznych** (wartość wywozu tych trzech produktów z UE do Tunezji wynosi ok. 70 mln EUR). Komisja interweniowała w dużym stopniu, ponieważ postępowania we wszystkich trzech sprawach wszczęto na bardzo słabych podstawach. W szczególności przemysł krajowy nie odniósł poważnej szkody. Trudności były spowodowane innymi czynnikami, takimi jak wzrost cen surowców i energii. Po interwencjach Komisji we współpracy z przemysłem jak dotąd udało się uniknąć wprowadzenia środków. Komisja w dalszym ciągu wywiera presję na Tunezję, aby formalnie zamknęła odnośne dochodzenia.

Egipt – zakończenie dochodzenia w sprawie środków ochronnych bez ich wprowadzenia

W grudniu 2015 r. wszczęto dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczące przywozu politereftalanu etylenu (**PET**). Komisja wielokrotnie interweniowała, zwracając uwagę na istotne niedociągnięcia. Przede wszystkim odnośny przemysł znajdował się w fazie rozruchu, a po rozpoczęciu produkcji przywóz nie wzrastał, lecz w rzeczywistości się zmniejszył. Co więcej, według większości wskaźników występowały pozytywne tendencje w tym zakresie, zwłaszcza w odniesieniu do udziału w rynku (producenci osiągnęli 60 % w ciągu zaledwie jednego roku od rozpoczęcia produkcji), a trudności doświadczane przez skarżące przedsiębiorstwo były związane z fazą rozruchu, a nie ze zwiększeniem importu. Dochodzenie zostało zakończone bez wprowadzenia środków w sierpniu 2016 r.

Turcja – zakończenie dwóch dochodzeń bez wprowadzenia środków ochronnych

W dwóch sprawach, dotyczących **płaskich wyrobów ze stali walcowanych na gorąco i telefonów komórkowych**, w następstwie kilku wniosków ze strony Komisji złożonych we współpracy z przemysłem, władze tureckie ostatecznie uznały, że zarzuty były bezpodstawne. W związku z tym oba dochodzenia zakończono bez nakładania ceł.

Republika Południowej Afryki – środki ochronne dotyczące mrożonych kurczaków

W grudniu 2016 r. RPA nałożyła tymczasowe cła w wysokości 13,9 % (ad valorem) na przywóz **mrożonych kurczaków** (wartość wywozu tego produktu z UE do Republiki Południowej Afryki wynosił ok. 200 mln EUR). Ten sam produkt był już objęty środkami antydumpingowymi od 2015 r. Po kilku interwencjach Komisji nałożone cło tymczasowe zostało znacznie obniżone w stosunku do pierwotnie proponowanego przez wnioskodawcę. W chwili sporządzania niniejszego sprawozdania sprawa jest jednak nadal w toku, a obie stawki celne są nadal stosowane kumulatywnie.

Nowa Zelandia – uchylenie środków antydumpingowych dotyczących brzoskwiń konserwowych z Hiszpanii

W 2016 r. Nowa Zelandia wszczęła przegląd wygaśnięcia środków antydumpingowych nałożonych w 2011 r. na przywóz **brzoskwiń konserwowych** z Hiszpanii. Po interwencjach ze strony Komisji, w marcu 2017 r., władze Nowej Zelandii stwierdziły, że cła nie są już konieczne i należy je w związku z tym uchylić.

5. DZIAŁANIA W RAMACH WTO

Komisja prowadzi działania na poziomie WTO w celu obrony interesów UE w konkretnych przypadkach i w celu zapewnienia pełnego przestrzegania przepisów WTO. Jeżeli instrumenty ochrony handlu wprowadzone przez innych członków organizacji zostaną uznane za naruszające zasady WTO, Komisja może zakwestionować je i zwrócić się z wnioskiem o powołanie odnośnego panelu.

Tak było w przypadku *środków antydumpingowych wprowadzonych przez Rosję wobec przywozu pojazdów lekkich (LCV) (DS479)*, w sprawie którego panel wydał sprawozdanie w styczniu 2017 r. (sprawa została wspomniana w sprawozdaniu rocznym za zeszły rok). Panel uznał takie opłaty celne za naruszenie zasad WTO, zgadzając się z UE co do wszystkich zarzutów proceduralnych i uznając istnienie szeregu problemów związanych z analizą dokonaną przez Rosję, w szczególności ze względu na to, że w analizie nie wzięto pod uwagę ogromnej nadwyżki zdolności produkcyjnych w krajowym sektorze pojazdów lekkich. W lutym 2017 r. Federacja Rosyjska odwołała się jednak od sprawozdania panelu w imieniu Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej⁴.

W odniesieniu do innej sprawy, również wspomnianej w ubiegłym roku, a mianowicie *środków antydumpingowych wprowadzonych przez Chiny wobec przywozu niektórych rur stalowych (DS460)*, po orzeczeniu Organu Apelacyjnego z października 2015 r. w dniu 22 sierpnia 2016 r. Chiny wprowadziły w życie zalecenie Organu WTO ds. Rozstrzygania Sporów i uchyliły środki.

Komisja aktywnie interweniuje również jako osoba trzecia w postępowaniach z udziałem innych członków WTO w ramach WTO w celu rozwiązywania i monitorowania kwestii systemowych, opowiadając się za wyższymi standardami w dochodzeniach w sprawie ochrony handlu na całym świecie.

W 2016 r. Komisja zabrała głos między innymi w ramach dwóch sporów na forum WTO (DS 464): *USA – środki antydumpingowe i antysubsydyjne dotyczące dużych podkładek z Korei* oraz *DS471: USA – niektóre metody oraz ich zastosowanie w odniesieniu do postępowań antydumpingowych z udziałem Chin*), w którym zakwestionowano metody ustalania ukierunkowanego dumpingu oraz stosowanie zerowania przez Stany Zjednoczone w dochodzeniach antydumpingowych. Sprawozdania Organu Apelacyjnego wydane w obu przypadkach są szczególnie istotne dla UE, gdyż metodyka ta, prowadząca do sztucznego zawyżenia marginesów dumpingu, jest stosowana przez USA również w sprawach dotyczących przywozu z UE.

Komisja aktywnie uczestniczy także w odpowiednich komitetach WTO w Genewie. W ramach obrad Komitetu Antydumpingowego i Antysubsydyjnego poszczególne działania podejmowane przez innych członków WTO są omawiane i poddawane przeglądowi w kontekście półrocznych i miesięcznych sprawozdań przedkładanych WTO. Komisja systematycznie interweniuje i porusza konkretne kwestie również w ramach Komitetu ds. Środków Ochronnych w świetle intensywnego wykorzystania tego instrumentu, które budzi

⁴ Państwa należące do Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (EAEU) to: Armenia, Białoruś, Kazachstan, Republika Kirgiska i Rosja.

poważne zaniepokojenie. Ponadto Komisja uczestniczy w szerszej dyskusji w ramach grupy ds. środków ochronnych, której głównym celem jest wymiana poglądów na temat praktyk stosowanych przez członków WTO.

6. PODSUMOWANIE

Informacje i dane przedstawione w niniejszym sprawozdaniu pokazują, że przez cały 2016 r. nadal prowadzono intensywne działania na rzecz ochrony handlu skierowane przeciwko UE, co wymagało podejmowania stałych działań przez służby Komisji. Mimo że Komisja z zadowoleniem przyjmuje spadek liczby nowych dochodzeń oraz środków wprowadzanych przeciwko UE, zwłaszcza środków ochronnych, należy odnotować, że łączna liczba obowiązujących obecnie środków wzrosła w porównaniu z rokiem 2015 i osiągnęła szczególnie wysoki poziom.

Zeszły rok charakteryzował się również rosnącą złożonością prowadzonych spraw z powodu różnorodnych czynników, takich jak globalna nadwyżka mocy produkcyjnych w sektorze stalowym czy kontekst polityczny w niektórych państwach trzecich, w których instrumenty ochrony handlu mogą mieć podłoże protekcyjnistyczne. Co więcej, producenci z państw członkowskich UE borykający się z problemami na rynku wewnętrznym szukają możliwości eksportu aby osiągnąć cele w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, a tym samym są częściej adresatami instrumentów ochrony handlu wprowadzanych przez państwa trzecie.

Podejście Komisji w obliczu instrumentów ochrony handlu stosowanych przez państwa trzecie wobec przemysłu unijnego polega na systematycznych merytorycznych interwencjach w ramach toczących się postępowań; Komisja pracuje również na rzecz budowania konstruktywnego dialogu ze służbami ds. instrumentów ochrony handlu w krajach będących partnerami handlowymi UE. Powinno się to przyczynić do rozwoju dobrze poinformowanych organów prowadzących dochodzenie, które są bardziej świadome tego, jakie znaczenie ma przestrzeganie zasad WTO w prowadzeniu dochodzeń w zakresie ochrony handlu w ich własnych krajach.

W ostatnich latach, biorąc pod uwagę zdobyte doświadczenie, interwencje merytoryczne Komisji mają coraz większe znaczenie. W połączeniu z interwencjami politycznymi oraz kontaktami formalnymi i nieformalnymi z państwami trzecimi doprowadziło to do szeregu ważnych osiągnięć. Jednak wiele problemów, które występowały w przeszłości, w dalszym ciągu się powtarza.

Ponadto, w związku z coraz bardziej złożonym i często upolitycznionym globalnym otoczeniem handlowym, można się spodziewać zwiększonego stosowania instrumentów ochrony handlu. W tym trudnym kontekście Komisja skoncentruje swoje starania, tak aby „stosowanie” nie przekształcało się w „nadużycie” instrumentów ochrony handlu. Ścisła współpraca z przemysłem UE, poszczególnymi przedsiębiorstwami unijnymi i państwami członkowskimi, a także dwustronne rozmowy i wymiana najlepszych praktyk z państwami trzecimi odgrywają kluczową rolę w działaniach Komisji.

Światowy handel, który jest nieustannie liberalizowany i który oferuje zainteresowanym podmiotom znaczne możliwości, może działać tylko na uczciwych zasadach. Ochrona handlu

zapewnia uczciwe warunki handlu. W tym sensie jest integralną częścią polityki handlowej UE, a także jej ważnych partnerów handlowych.

* * *